

Ἡ συντεχνιακὴ διαπλοκὴ (Ἡ μεσαία διαστρωμάτωση)

Ἡ μελέτη τῆς πολιτικῆς μας δυναμικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς μας δομῆς, ἐνάμισυ ἔτος μετὰ τὴν πολιτικὴ ἀλλαγὴ, ἔχει ἐνδιαφέρον, ἢ μᾶλλον ἔχει ἀγνοηθεῖ· πολλὰ ἦταν δύσκολο διαπιστῶσαι ἕκαστος, μέσα ἀπὸ τὴν τριβὴ τῆς καθημερινότητος καὶ τὴν ἀπόσπαση τῆς προσοχῆς τοῦ ἀπὸ τὶς παρεκβολὲς τῆς ἐνημερώσεώς του διὰ τοῦ ἐλληνικοῦ "τύπου". Ἡ ἀπόστασις τοῦ χρόνου καὶ ἡ παρακολούθησις τῶν ἐξελίξεων σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα συνετέλεσαν στὴν ἀδυναμία μας ἐμβαθῆναι στὰ οὐσιαστικὰ αἷτια τῆς σημερινῆς μας καταστάσεως. Καιρὸς ἐνδιατρίψαι περὶ αὐτά.

Οἱ μεγαλύτεροι στὴν ἡλικία παρακολουθοῦν μετ' ἐκπλήξεως, σὲ μεγάλο βαθμὸ, τὶς πολιτικὰς ἀντιδικίας καὶ τὶς κοινωνικὰς ἀντιδράσεις γιὰ πάρα πολλὰ θέματα, ἀπ' τὰ πιὸ ἀπλᾶ ἕως τὰ πολυσύνθετα καὶ μὲ εὐρύτατες προεκτάσεις· τύποις ἐπρόκειτο γιὰ τὴ φυσιολογικὴ ἐναλλαγὴ στὴν ἐξουσία, ὅπως ἐκκίνησε καὶ τὸ **1981**, μὲ τὴν πρώτη ἄνοδο τοῦ **ΠΑΣΟΚ** στὴν ἐξουσία, στὴν πράξη, ὅμως, πολλὰ γίνονται διαφορετικά. Ὁ **πρωθυπουργὸς** ἐπέβαλε τὴν ὁμαλὴ ἀνάλυσις τῆς ἐξουσίας καὶ ἀπέφυγε τὴν ἄμεση ἀντικατάστασις τῶν διοικητικῶν στελεχῶν τὰ ὅποια εἶχαν ἐμφανῶς ἐκτεθεῖ κομματικῶς κατὰ τὴν ἄσκησις τῶν καθηκόντων τους, ὅταν τὸ **1981**, οἱ παραδώσαντες πέρυσιν **πρωθυπουργὸς** καὶ **πρόεδρος** τῆς **Βουλῆς**, ὡς ὑπουργοὶ **Γεωργίας** καὶ **Ἔργασίας** ἀντιστοίχως, εἶχαν ἀμέσως ἀντικαταστήσει διὰ νόμου ὅλες τὶς **συνεταιριστικὰς** καὶ **συνδικαλιστικὰς** ἡγεσίες. Ἡ ἀναφορὰ ἔχει σημασία γιὰ ἕναν καὶ μόνον λόγον, ἐπειδὴ πολλὰ στελέχη τῆς **προηγούμενης κυβερνήσεως** εἶχαν ἀναγνωρίσει καὶ εἶχαν καταγγεῖλει στεντορεία τῆ φωνῆ τὴν ἀνικανότητα καὶ διαφθορὰ τῆς δημοσίας διοικήσεως. Ἐπομένως λογικὸν ἐπακόλουθον ἢ ἀντικατάστασίν τους.

Ἡ προσέγγισις γίνεται ὑποχρεωτικὰ σὲ γενικὰς γραμμὰς, ἐν πλήρει ἐπιγνώσει ὅτι δὲν ἐξαντλεῖται τὸ πρόβλημα· θεωρεῖται ἀδιαμφισβήτητο δεδομένο ἀπὸ πολλοὺς ὅτι ἡ εἰκοσιπενταετία κληρονόμησε στὴ χώρα μας τὸ πλήρως ὀργανωμένο καὶ σφικτὰ δομημένο **συντεχνιακὸ κράτος**, μὲ ἀπλωμένα τὰ πλοκάμια του σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς καὶ σὲ ὁλόκληρην τὴν χώραν. Ἡ ἱστορικὴ ὀπτικὴ καταδεικνύει ὅτι δὲν ἔγινε τυχαῖα καὶ δὲν προῆλθε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῆς αὐτοσυντηρήσεως τοῦ μηχανισμοῦ ἐξουσίας, ὡς ἕνα βαθμὸν θεμιτῆς στὴν νεοελληνικὴ ἱστορία· τὸ πρότυπον ἦταν μᾶλλον ὁ **Νικολάϊ Τσαουσέσκου** τῆς **Ρουμανίας**, μὲ τὸν ὅποιο διατηροῦσε

στενές σχέσεις ὁ **Ἄνδρέας Παπανδρέου**, ἀλλὰ καὶ οἱ **Ἀμερικανοί**, λόγω τῶν **ἀντισοβιετικῶν** θέσεών του. Στὴν κορυφὴ εὐρίσκετο ὁ **ἀρχηγός**, ἀλάνθαστος καὶ πανίσχυρος, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς τολμοῦσε οὔτε καὶ στὸν ὕπνο του ἀμφισβητῆσαι· ἢ οἰαδὴποτε νύξιν οἰουδὴποτε τὸν ὀδηγοῦσε στὴ διαγραφὴ καὶ στὴν ὁμόθυμη πολιτικὴ καταδίκη καὶ κοινωνικὴ ἀπομόνωση, ὅπως συνέβαινε μὲ τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα. Ἀκόμη καὶ τώρα, δέκα σχεδὸν χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του, τὸ ἀλάνθαστο τοῦ ἀρχηγοῦ εἶναι κυρίαρχο, παρὰ τὶς ἀποτυχημένες προσπάθειες τοῦ **προηγούμενου πρωθυπουργοῦ**, ὅπως τὸν ἀπομυθοποιήσῃ· χάθηκε ὁ ἄμοιρος στὴν ἀφάνεια, ἔστω καὶ προσωρινῶς, ἂν ὄχι μονίμως.

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπικάλυψη τοῦ **ἀρχηγοῦ** κλιμακώθηκε ἡ αὐταρχικὴ δομὴ τῆς ἐξουσίας, σὲ δύο ἐπίπεδα, στὰ **κορυφαῖα στελέχη** περὶ τὸν **πρόεδρο** καὶ στὰ **μεσαῖα**, ἀνεξαρτήτως τῆς στάσεώς τους κατὰ τὴ διάρκεια τῆς δικτατορίας, σὲ ὁλόκληρη τὴν ἐπικράτεια· στὰ δύο αὐτὰ ἐπίπεδα διαρθρώθηκε τὸ **συντεχνιακὸ κράτος** τὸ ὁποῖο ἀκόμη ἐπιχειρεῖ ἀσκήσῃ οὐσίᾳ τὴν ἐξουσία, παρὰ τὴν ἐκλογικὴ νίκη ἄλλου κόμματος, μὲ ἀρχηγὸ χωρὶς οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴ συντεχνιακὴ διάρθρωση, κάτι τὸ ἀντίθετο μὲ τὴ μεταβατικὴ περίοδο **1989-1993**. Ὅταν τὰ κορυφαῖα στελέχη τοῦ **ΠΑΣΟΚ** ὀμιλοῦν γιὰ **παρένθεση** ἀπευθύνονται στὰ **μεσαῖα στελέχη τους**, μὲ σκοπὸ τὴν ἐμψύχωσή τους, ἐπειδὴ διαπιστώνουν ὅτι διαρρέουν οἱ ὀπαδοὶ τους, καθὼς δὲν πιστεύουν ὅτι δύναται ἀποτελέσαι ἢ κυβέρνηση παρένθεση· ἢ ἀμφιβολία ἐκπηγάξει ἀπὸ δύο δυνάμεις:

Ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τους, τὸ **πρῶτο**, ἐπικοινωνῆσαι μὲ τὸ **πρωθυπουργικὸ περιβάλλον**, παρὰ τὴν ἀρχικὴ ἀνοχὴ ἀπέναντι στὴν προηγούμενη διαβλητὴ σὲ ὅλα τῆς γραφειοκρατία, κάτι ποὺ ἦταν χειροπιαστὸ στὴν προηγούμενη μεταβατικὴ περίοδο μὲ τὴν σύμπραξιν τῶν ἐντὸς τῶν τειχῶν συναδέλφων τους.

Τὸ **δεύτερο**, στὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα ὅτι ὁ **πακτωλὸς τῶν κοινοτικῶν κονδυλίων** καὶ τῆς ἀνεξελέγκτου διαχειρίσεως τοῦ **κρατικοῦ πλούτου** ἔχει τελειώσει ὀριστικά· οἱ γραφειοκράτες διαισθάνονται τὰ πράγματα αὐτὰ καὶ δὲν χρειάζονται τὶς θεωρητικὰς ἐρμηνεῖς γιὰ τὴν πολιτικὴν τους ὄσμιση.

Τὸ **συντεχνιακὸ κράτος** δομήθηκε ἄνωθεν, κατὰ τὸ πολιτικὸ πρότυπο τοῦ **ἀρχηγοῦ** καὶ τῶν στενῶν συνεργατῶν του, μὲ τὶς ἀλλαγὰς στὴ διάρθρωση τῆς **δημοσίας διοικήσεως**, ὥστε ὑπηρετεῖν τὶς ἀνάγκες του καὶ μὲ τὴν ἀποβολὴν ἀπὸ τὸ σῶμα του ἢ τὴν ἀσφαλῆ ἀπομόνωση τῶν ὑπαλλήλων μὲ διαφορετικὴ νοοτροπία. Τὸ πολιτικὸ πρότυπο δόθηκε μὲ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ **ἀρχηγοῦ** καὶ ἑκατοντάδων συνεργατῶν του στὸν "**Ἀστέρα**" τῆς **Βουλιαγμένης**,

στην "**Ελοῦντα**" καὶ στὰ κρατικὰ ὑπερπολυτελῆ ξενοδοχεῖα, εἰς βάρος τοῦ **δημοσίου ταμείου**· ὅποιοι ἀσκοῦσαν κριτική, ἀμέσως βαφτίζονταν **δεξιὸι** καὶ βομβαρδίζονταν μὲ ὅσα κακὰ εἶχε κάνει ἡ **δεξιὰ** στὸν τόπο, κλασικὴ περίπτωση **φασιστικῆς προπαγάνδας**. Τὸ ἀντικείμενο τῆς πολιτικῆς κριτικῆς, ὄχι μόνο δὲν ἐξετάζεται ἀλλὰ καὶ ἀποβάλλεται ἀπὸ τὸ λεξιλόγιο, καὶ ἀντικαθίσταται μὲ τὶς κομματικὲς ἀντιπαραθέσεις, ἐνῶ ἀγνοεῖται καὶ ἡ **πολιτικὴ προϊστορία** τοῦ ἀσκοῦντος τὴν κριτικὴ βαφτίζεται δεξιὸς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγνοοῦνται. Ὁ κριτικὸς λόγος, ἡ **ισηγορία** τῆς **δημοκρατίας**, δὲν ὑπῆρχε, οὔτε συνεζητοῦντο τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀσκοῦντος τὴν κριτικὴ· ἐπαναφορὰ τοῦ συστήματος **κοινωνικῶν φρονημάτων** ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Ὅταν ὁ **Ἄνδρέας Παπανδρέου** δήλωνε ὅτι ἕως διακόσια ἢ πεντακόσια ἑκατομμύρια δῶρο τὸ ἀντιλαμβάνεται, γνώριζε τὸ τί ἔκανε καὶ σὲ ποιοὺς ἀπευθυνόταν· ἀπευθυνόταν στὰ **μεσαῖα στελέχη** του καὶ τὰ καλοῦσε νὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμά του, νὰ ζήσουν κι αὐτὰ στὴν "**Ελοῦντα**" τῆς περιοχῆς τους, οὐδεὶς θὰ τοὺς ἀσκοῦσε ἔλεγχο, ἀφοῦ αὐτὸς ἔδιδε τὸ παράδειγμα. Ἡ καλλιέργεια τῆς **συλλογικῆς εὐθύνης**.

Τὰ **συντεχνιακὰ συμφέροντα** ἀναπτύσσονται πάντοτε ἱστορικῶς εἰς βάρος τοῦ **δημοσίου ταμείου** καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἐπιβάλλουν τὴν πλήρη κρατικοποίηση τῆς οἰκονομίας, μὲ διάφορες παραλλαγές κατὰ περίπτωσιν· στὴ χώρα μας προὔπηρχε μεταπολεμικὰ προηγούμενο τῶν **κρατικοποιήσεων**, λόγῳ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, ἀλλὰ αὐτὸ ἀξιοποιήθηκε πλήρως μὲ τὸν "**Ὄργανισμὸ Ἀποκαταστάσεως Ἐπιχειρήσεων**", γνωστὸ στοὺς μεγαλύτερους, καὶ τὸ εὐρὸν σύστημα ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, τὶς δραστηριότητες τῶν ὁποίων ἀκόμη πληρώνουμε.

Ὁ κύριος καὶ ἀνεξάντλητος κροῦνος ἦταν οἱ **εὐρωπαϊκοὶ πόροι**, ἡ μεγαλύτερη εἰσροὴ πόρων στὶς **ἐλληνικὲς χῶρες** μετὰ τὶς κατακτήσεις τοῦ **Μεγάλου Ἀλεξάνδρου**· τὸ πλεονέκτημα τῶν κοινοτικῶν πόρων ἦταν ἡ ἀνεξέλεγκτη χρῆσις τους. Γνώριζαν ὅτι οὐδέποτε θὰ λογοδοτοῦσαν, ἐπειδὴ ἡ τότε **Κοινὴ Ἀγορὰ** δὲν εἶχε προβλέψει μηχανισμοὺς ἐλέγχου. Παρατηρήθηκε τὸ ὀξύμωρο σχῆμα, ἡ ἀντιτιθεμένη στὴν ἔνταξιν παράταξιν καὶ ἡ ἀγωνιζομένη τύποις γιὰ τὴν ἀπαγκίστρωση τῆς χώρας ἀπὸ τὴν **κακὴ Εὐρώπη**, εἰρωνεῖα τῆς τύχης, σφετερίσθηκε ὁμαδικὰ τὰ προοριζόμενα γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ γιὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς γεωργίας μας κονδύλιά της. Ἀποτέλεσμα, ἡ ἐπιβολὴ τοῦ **συντεχνιακοῦ κράτους**.

Ἡ αἴσθησις ὅτι ἡ **συντεχνιακὴ ἐξουσία** θὰ παρατεινόταν αἰωνίως ἦταν διάχυτη, ἐπειδὴ γνώριζαν οἱ συμμετέχοντες ὅτι διαθέτουν τρία

όπλα: Τὴν ἀπόλυτη νομὴ, **πρῶτον**, τοῦ δημοσίου χρήματος καὶ τῶν κοινοτικῶν κονδυλίων, τὶς διασυνδέσεις τους μὲ τὸν τύπο καὶ τὴ διαπλοκὴ, **δεύτερον**, καὶ τὴν ἀσφαλῆ ἐπικάλυψη τῶν μυστικῶν μηχανισμῶν τῆς ἐξουσίας, μὲ τὴν ἀπόλυτη ἐξάρτησή τους ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ, **τρίτον** ὅσοι κατήγγειλαν τὴν ὑπαρξὴ τῶν ὄπλων αὐτῶν, καταδικάζονταν στὴν ἀφάνεια τουλάχιστον, ἐὰν συνέβαινε ἐργάζεσθαι στὸν τύπο, στὴν πολιτικὴ καταδίκη, ὅπωςδῆποτε ἀπὸ τὸν ἀποκαλούμενο "προοδευτικὸ" χῶρο, καὶ στὴν κοινωνικὴ ἀπομόνωση στὸ περιβάλλον τους, οἰκογενειακὸ ἢ ἐπαγγελματικὸ.

Ἡ νομὴ τοῦ δημοσίου χρήματος, μετὰ καὶ τὴν περιπέτεια τοῦ **1989** μὲ τὴν ἐμφανῆ σύμπλευση κατηγορῶν καὶ κατηγορουμένων, συνοδεύθηκε ἀπὸ σύμπλεγμα **νομικῆς ἐπικάλυψης** πρωτοφανοῦς στὴν ἱστορία· ἡ παραπομπὴ στὴ δικαιοσύνη εἶναι δύσκολη ἕως καὶ ἀδύνατη, ἐπειδὴ τὸ **δικαστήριον** κρίνει πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς **κειμένης νομοθεσίας**, ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα μας, πολιτικὴ ἀνάλυση τοῦ φαινομένου ἐπιχειροῦμε. Τὸ πρόβλημα ἀνέκυψε στὴ νομὴ τοῦ δημοσίου πλούτου, ἡ ὁποία περιορίσθηκε ἀπὸ δύο ἀνωτέρους λόγους· ὁ **πρῶτος** εἶναι ἡ ἄσκηση οὐσιαστικοῦ **ἐλέγχου** ἐκ μέρους τῆς **Ἐπιτροπῆς** καὶ ἀπαιτήσεως **λογοδοσίας** γιὰ τοὺς διαχειριστὲς τῶν κονδυλίων, μὲ ἄγνωστες τὶς δικαστικὰς προεκτάσεις τῶν ἐλέγχων. Ὁ **δεύτερος** εἶναι ἡ ἄρνηση τοῦ **πρωθυπουργοῦ** καὶ τῆς πολιτικῆς του, ὅπως συμμετάσχει ἢ κληρονομήσει τὸ συντεχνιακὸ κράτος, ὅπως συνέβη τὸ **1989**.

Οἱ ἀναθεωρήσεις τοῦ **Συντάγματος** τοῦ **1985** καὶ **1995** ὁδήγησαν στὴν ἀποδοχὴ συνταγματικῆς δομῆς μὲ τὴν ἀπόλυτη ἐξουσία στὸν πρωθυπουργό, ὅπως δὲν εἶχαν οἱ περισσότεροι **ἀπόλυτοι μονάρχες**· ἡ λογικὴ στηριζόταν στὴ βεβαιότητα ὅτι, μὲ τὸν τρόπο αὐτό, διασφαλιζόταν ἡ διαίωσις τοῦ **συντεχνιακοῦ κράτους** καὶ ἡ ἀποβολὴ ὡς παρενθέσεως οἰασδῆποτε ἀποπείρας περιορισμοῦ του. Στὴν ἄσκηση τῆς **συντεχνιακῆς ἐξουσίας** συμπαραστάτες εἶναι τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα τῆς **διαπλοκῆς** καὶ οἱ **μυστικοὶ μηχανισμοὶ** τῆς ἐξουσίας, ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ μὲ τὴν ἀνάμιξη **Ἀμερικανῶν διπλωματῶν** στὴν καθοδήγηση τῶν γνωστῶν ἀγνώστων τῶν **Ἐξαρχείων** τὸ **1994**, οἱ ὁποῖοι, μόλις συνελήφθησαν κατὰ τύχην, ἀπελάθησαν μὲ ἐντολὴ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ **Ἀνδρέα Παπανδρέου**, πρὶν ἀκόμη ἀνακριθοῦν ἀπὸ τὴν ἀστυνομία.

Οἱ ὄψεις ἀντιδράσεις τῆς **Ἐπιτροπῆς** στὸ θέμα τοῦ **"βασικοῦ μετόχου"** δὲν εἶναι ἄσχετες μὲ τὶς μυστικὰς διασυνδέσεις καὶ τὴ σύγκρουση **Εὐρωπαϊστῶν** καὶ **Ἀτλαντιστῶν** στὴν **Εὐρώπη**· δὲν εἶναι τυχαῖο ὅτι μετὰ τριετίαν θυμῆθησαν τὸν προηγούμενο νόμο καὶ τὴ διαχείριση τῶν κοινοτικῶν κονδυλίων, ὅταν οἱ ἴδιοι γραφειοκράτες

ἔκαναν τοὺς ἐλέγχους διαχειρίσεως τῶν κοινοτικῶν κονδυλίων... Ἄλλὰ αὐτὰ μᾶς ξεστρατίζουν ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ θέμα μας.

Ἔτσι ἡ διαπλοκὴ δρᾷ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, μὲ τὴν κάρπωση τῶν κοινοτικῶν κονδυλίων, τὸν ἔλεγχο τοῦ τύπου, ὁ ὁποῖος ἀποσιωπᾷ περιέργως κάθε τί ἐνοχοποιοῦν τὶς μυστικὲς ὑπηρεσίες καὶ κυρίως τὶς ἀμερικάνικες, μὲ ἐξαίρεση τὰ τετριμμένα περὶ δεξιᾶς καὶ ἀριστερᾶς, τὴ συντήρηση τῶν συντεχνιακῶν συμφερόντων, εἰς βάρος πάντοτε τοῦ δημοσίου ταμείου· ἡ **μεσαία στελέχωση**, μὲ τὴν ἀπόλυτη ἐξάρτησή της ἀπὸ τὸν ἀρχηγό, εἶναι ἡ **ὑποδομὴ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ**, μᾶς διδάσκει ἡ ἱστορία· ὅταν ἡ **μεσαία τάξη** ἢ **διαστρωμάτωση** εἶναι αὐτόνομη πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ ἐπιβάλλει καὶ στηρίζει τὴ **δημοκρατία**. Ἡ κοινωνικὴ καὶ ἱστορικὴ αὐτὴ ἀξιολόγηση ἔχει ἐνδιαφέρον· ἀλλιῶς μόνο ἡ ἰσχυρὴ καὶ αὐτόνομη **μεσαία διαστρωμάτωση** -κι ὄχι τάξη, ἐπειδὴ ἀλλάζουν πολλὰ μετὰ τὴν **ἐπανάσταση** τῆς **πληροφορικῆς** καὶ τῶν διαδικτύων- ἐγγυᾶται τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τῆς **δημοκρατίας**.

Ὅταν ἐπιβληθεῖ ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἀντίληψη, αὐτὴ ἀπαιτεῖ καὶ προϋποθέτει δύο τουλάχιστον παράγοντες -συνοπτικῶς γιὰ τὴν προσέγγισή μας-, τὴν **ἀπόλυτη προσήλωση** πρὸς τὸν **ἀρχηγό** καὶ τὴν στράτευση τῆς **μεσαίας διαστρωματώσεως** ὡς ὑποδομῆς γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς ἐξουσίας· ἡ διαστρωμάτωση αὐτὴ, συμπληρωματικὰ μὲ τὴν προπαγάνδα καὶ τοὺς καταπιεστικὸς μηχανισμούς, διασφαλίζει τὴν πίστη καὶ ἀφοσίωση τοῦ ἀπλοῦ κόσμου στὸν ἀρχηγό, στὰ πρῶτα στάδια, ἢ καὶ τὸ φόβο, στὴ συνέχεια, γιὰ τὶς συνέπειες τῆς ἀποκοπῆς ἀπὸ τὴν ἀγέλη ἢ τῆς ἐπιβολῆς διαφόρων καταπιεστικῶν μέτρων. Στὴν καθημερινὴ τριβή, στὴ γειτονιὰ καὶ στὸ χωριό, ἡ **μεσαία διαστρωμάτωση** ἀποτελεῖ τὸν **ἰσχυρὸ βραχίονα** τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ μηχανισμοῦ ἐξουσίας.

Ἔτσι, ζήσαμε τὴν ἐποχὴ τῆς ἀλλοιώσεως καὶ τῆς **γλώσσης μας**, μὲ τὴν ἀπόδοση στὸν ἀρχηγὸ χαρισματικῶν ιδιοτήτων, ἐνῶ δὲν ἦταν παρὰ μόνο δημαγωγικοῦ χαρακτήρος· ὁ **Θουκυδίδης** πρῶτος κατέγραψε τὴν ἀλλαγὴ αὐτῆς τῆς νοοτροπίας, μὲ τὴ φράση του, "**καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαίῳσει**" (βιβλ. Γ, 82,4)· δηλαδή, ὁ πολιτικὸς φιλόσοφος καὶ ἱστορικὸς μᾶς ἐξηγεῖ ὅτι "**καὶ τὴν καθιερωμένη ἀντιστοιχία τῶν λέξεων πρὸς τὰ ἀντικείμενα τὴν ἄλλαξαν πρὸς δικαίωση τῶν πολιτικῶν τους σκοπῶν**". Ὁ ἀρχηγὸς ἀπεκλήθη χαρισματικὸς ἐπειδὴ ἦταν καλὸς δημαγωγὸς κι ὄχι ἀπὸ τὸ ἔργο του, τὸ ὁποῖο καὶ μόνο προσδίδει τὴν ἔννοια τῆς χαρισματικότητος στὸν οἰονδήποτε, σύμφωνα μὲ τὴν τρισχιλιετῆ γραπτὴ ἑλληνικὴ γλώσσα· ἡ **μεσαία**

διαστρωμάτωση τὸ χρησιμοποίησε ὡς αἰχμὴ τοῦ δόρατος, καὶ αὐτὴ ἀπέκτησε ὄντοτητα, γλώσσα καὶ νοοτροπία ἀντίστοιχη.

Στὴ συνέχεια ἡ γλώσσα αὐτὴ μεταφέρθηκε σὲ ὀλόκληρο τὸ λαό, διείδυσε σὲ κάθε ἐκδήλωση τῆς ζωῆς. Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερη "**ἐπιτυχία**" τῆς εἰκοσιπενταετίας, κι ὅλοι οἱ ὀπαδοὶ πίστεψαν ὅτι ἐκφράζονται μέσα ἀπ' τὴ μεσαία διαστρωμάτωση· ταυτίσθηκαν μὲ τὴ στελέχωση καὶ ὑπάκουσαν στὶς ἐντολές της, ἐπειδὴ πίστευαν ὅτι ἦταν οἱ πραγματικὲς ἐντολές τοῦ ἀρχηγοῦ. Εἶναι τὸ γνωστὸ ἀντικομμουνιστικὸ ἀνέκδοτο: "Τί εἶναι ἡ σαμπάνια;" "Εἶναι τὸ ποτὸ ποὺ πίνουν οἱ κομμουνιστὲς διὰ τῶν ἐκπροσώπων τους".

Τὸ πρόβλημα ἀνακύπτει ὅταν ὁ κόσμος δὲν πείθεται ἀπὸ τὴ μεσαία στελέχωση, ἢ διερωτᾶται γιὰ τὰ προνόμιά της, διότι μεσαία διαστρωμάτωση χωρὶς προνόμια δὲν ἔχει ἐμφανισθεῖ στὴν ἱστορία· εἶναι ἡ κομματικὴ **νομενκλατούρα** στὸν κομμουνισμό ἢ φασισμό.

Ἡ ἐκλογικὴ ἦττα τοῦ **1989-90** ἐξέφραζε τὴν ἀμφισβήτηση τοῦ **λαοῦ**, ἀλλὰ ἐπέστρεψαν οἱ περισσότεροι στὸν **ἀρχηγό**, ἐπειδὴ ἦταν κακὴ ἀπομίμησή του ὁ **νέος πρωθυπουργός**· στὶς τελευταῖες ἐκλογές -ἐπειδὴ δὲν εἶναι τὸ θέμα μας ἐκεῖνες τοῦ **2000**, μὲ τὶς γνωστὲς μεθοδεύσεις-, ἦταν σαφέστατη ἡ μεταστροφή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποστροφή ἀπὸ τὴ μεσαία διαστρωμάτωση. Αἰφνιδίως ἀνοιξαν τὰ μάτια πολλῶν κι εἶδαν τοὺς πρώην ἀνεπαγγέλτους μὲ πολυτελεῖς κατοικίες καὶ πλοῦτο ἀμύθητο, κοίταξαν τὰ οἰκονομικά τους κι ἀντιλήφθηκαν τὴ μιζερίά τους, ἐντόπισαν τὶς δύο ἢ περισσότερες κατηγορίες ἀσφαλισμένων καὶ ἄλλα πολλά. Προσέγγιση τοῦ θέματος γίνεται κι ὄχι ἐξονυχιστικὴ μελέτη· μόλις ἀνέκυψαν τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ ἀπεκόπη ὁ ὀμφάλιος λῶρος τῶν πιστῶν ὀπαδῶν ἀπὸ τὸν ἀρχηγό, μὲ πρῶτο βῆμα τὴν ἀπόρριψη τῆς μεσαίας διαστρωματώσεως, ὅποτε ἀνεδύθησαν καὶ τὰ διάφορα ἐρωτήματα.

Τὰ ὑπόλοιπα, ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς ἦταν εὐκόλα, ἀρκεῖ ὁ ἀντίπαλος ἀρχηγὸς ἀξιολογήσει τὸ κλίμα, καὶ αὐτὸ συνέβη μὲ τὸν **πρωθυπουργό**· αὐτὴ εἶναι ἡ πειστικώτερη ἐρμηνεία τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ τὸν ἀπλὸ κόσμα τῶν βασικῶν μεταρρυθμίσεων τῆς **κυβερνήσεως**. Τὸ πρόβλημα εἶναι **πολιτικὸ** πρωτίστως καὶ δευτερευόντως **οἰκονομικό**· τὴν πολιτικὴ πτυχὴ ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀπλὸς πολίτης, ἐνῶ τὴν οἰκονομικὴ τὴν ζεῖ ὅταν ἐκδηλωθεῖ, κι αὐτὸ θὰ γίνεи πολὺ ἀργότερα. Ὁ **Κώστας Καραμανλῆς** ἀποδεικνύει πρὸς τὸ παρὸν ὅτι τὰ ἀξιοποίησε πλήρως αὐτά, παρὰ τὶς ὅποιες παραδρομὲς τῶν ὑπουργῶν του ἢ ἄλλων στελεχῶν οἱ ὁποῖες δὲν φθάνουν στὸν πολὺν κόσμο· γνωρίζεται φαίνεται ὅτι μέση ὁδὸς δὲν ὑπάρχει, ἢ ὀλοκληρώνει τὴν πάταξη διαπλοκῆς καὶ διαφθορᾶς σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, ἢ γίνεται κι αὐτὸς ἀξιοθρήνητη παρένθεση τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας.

Τὸ ἀδιέξοδο γιὰ τὰ **συντεχνιακὰ συμφέροντα** ἐστιάζονται στὶς ἐξελίξεις στὴν **Ἑλλάδα** καὶ στὴν **Εὐρώπη**: ὁ **Κώστας Καραμανλῆς** εἶναι ὁ **πρῶτος πρωθυπουργὸς** ὁ διακηρύξας τὴν ταύτιση τῆς χώρας μας μὲ τὴν "**ἰσχυρὴ Εὐρωζώνη**" ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν προγραμματικῶν του δηλώσεων, ἐνῶ ἐμφανῶς ἀσκεῖ τὸν ἔλεγχο τῶν μυστικῶν μηχανισμῶν, παρὰ τὶς καθυστερήσεις λόγῳ τῆς δουλείας ἐκ τῶν **Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων**. Αὐτὰ ἀφοροῦν τὶς διεθνεῖς σχέσεις τῆς χώρας, μὲ τὴν ἔνταξή μας ἀκόμη καὶ στὸν εὐρωπαϊκὸ κατασκοπευτικὸ δορυφόρο, μαζί μὲ τὶς **Γαλλία, Γερμανία, Ἰσπανία, Βέλγιο καὶ Ἰταλία**: στὸ ἐσωτερικὸ μετράει ἡ ἀντιπαράθεση μὲ τοὺς ἐντὸς τῶν τειχῶν συντεχνιακοὺς, παλαιότερους καὶ νεώτερους. Ἡ στάση τοῦ τύπου εἶναι χαρακτηριστικὴ, ἀποπνέουσα τὴν ἀπόρριψη τοῦ **πρωθυπουργοῦ**, κάτι ποὺ ἀποπνέεται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν **κρατικοδίαιτη ΕΡΤ**: κάποιοι ἀντλοῦν δυνάμεις ἀπὸ τὶς παρυφῆς τοῦ πρωθυπουργικοῦ περιβάλλοντος.

Στὴν **Εὐρώπη**, ἡ σύγκρουση **Εὐρωπαϊστῶν** καὶ **Ἀτλαντιστῶν** κορυφώνεται μὲ αἰχμὴ τοῦ δόρατος τῶν δευτέρων τὴν **Ἀγγλία** καὶ ὑποχρεωτικὴ τὴν ἄμυνα τῶν πρώτων, ἐπειδὴ δὲν ἐπιδίωκαν τὴν σύγκρουση αὐτὴ τὴν ἐποχὴ· τὸ πρόβλημα εἶναι τὸ **νομισματικὸ**, μὲ τὴν παγκόσμια ἀποδοχὴ τοῦ **εὐρώ** καὶ τὴν ἐξωτερικὴ ὑπερχρέωση τῆς **Ἀμερικῆς** μὲ τὴν ἐξάντληση τῶν συναλλαγματικῶν τῆς διαθεσίμων καὶ τὴν ἔλλειψη ἀνταγωνιστικότητος τῆς οἰκονομίας τῆς. Οἱ **Εὐρωπαϊστὲς** ὑποχρεωτικὰ συσπειρώνονται στὴν **Εὐρωζώνη** -ἀλλὰ αὐτὰ ἔχουν σχέση συμπληρωματικὰ πρὸς τὸ θέμα μας-, ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὴν κυρία πηγὴ δυνάμεως τοῦ **πρωθυπουργοῦ**. (Παραπομπὴ στὶς σχετικὲς μὲ τὸ νόμισμα ἀναλύσεις)

Ἡ ταύτιση μὲ τοὺς **Εὐρωπαϊστὲς** ἀπαιτεῖ καὶ προϋποθέτει τὴν πάταξη τῆς διαπλοκῆς καὶ τῆς διαφθορᾶς, τοῦ συντεχνιακοῦ κράτους, σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα· οἱ ἀντιδράσεις τους εἶναι ἐμφανεῖς, ἀπὸ τὸν τύπο ἕως τὸ ἀσφαλιστικὸ, τὶς ἐργασιακὲς σχέσεις καὶ τοὺς μηχανισμοὺς ἐξουσίας. Φυσικὸ εἶναι αὐτὸ σ' ἓνα πολιτικὸ πρόβλημα, καὶ ὡς πολιτικὸ ἀντιμετωπίζεται, καὶ δευτερευόντως οἰκονομικὸ, τὸ ἐπαναλαμβάνουμε, διότι ἡ ἀγνόηση τῆς πολιτικῆς πλευρᾶς ἐγκυμονεῖ τὸν κίνδυνο τῆς διαιωνίσεως τῆς σημερινῆς καταστάσεως.

Χρῆστος Ζ. Καρανίκας,
Καλαμάκι, Καισαριανή,
Ἰούνιος, Ἰούλιος 2005